

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІ

КӘСІПТІК ПРАКТИКА

НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

ҚР МЖМБС 5.03.005-2009

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

Алматы

Алғы сөз

1 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім департаменті **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН**

2 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2009 жылғы 31 шілде № 366 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ**

3 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесі. Кәсіптік практика. Негізгі ережелері», Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2006 жылғы 25 тамыздағы № 461 бұйрығымен бекітілген ҚР МЖМБС 5.03.005-2006 **ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ**

4 Осы стандартта Қазақстан Республикасының 27.07.2007ж. № 319-III «Білім туралы» заңының және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 02.09.1999ж. № 1290 «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандарттарын әзірлеу, бекіту және іске қосу мерзімдерінің тәртібі туралы» және 18.02.2003ж. № 170 «Қазақстан Республикасы Үкіметінің 02.09.1999ж. № 1290 қаулысына өзгертулер енгізу жөніндегі» қаулыларының нормалары іске асырылған

5 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің 15 қаңтар 2008ж. № 9.1-24/1 хатымен **КЕЛІСІЛГЕН**

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің рұқсатынсыз осы стандартты көбейтуге және таратуға болмайды.

Мазмұны

1	Қолдану саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Анықтамалар	2
4	Жалпы ережелер	2
5	Тілдік, оқу-таныстыру және оқу практикасының базасы мен бағдарламасы	3
6	Педагогикалық практикасының базасы мен бағдарламасы	4
7	Өндірістік практикасының базасы мен бағдарламасы	5
8	Диплом алды практикасы	6
9	Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына өзгерістер және толықтырулар енгізу тәртібі	6
10	А қосымшасы (анықтамалық)	8

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІ

КӘСІПТІК ПРАКТИКА

НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

Енгізу күні 2009.09.01

1 Қолдану саласы

Осы стандарт Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына сәйкес кәсіби практиканың мазмұнына қойылатын талаптарды белгілейді.

Осы стандарттың ережелері оқушылардың кәсіби практикасын ұйымдастыру үшін олардың меншік нысандарына, ұйымдастырушылық – құқықтық түрлеріне, ведомстволық бағыныштылығына қарамастан ҚР жоғары білім беру ұйымдарымен қолданылады.

Осы стандарт аккредитация процедурасын өткізу, жоғары оқу орнын мемлекеттік аттестациялау кезінде қолданылады.

Стандартты сонымен қатар:

- а) жоғары оқу орындары ішкі және сыртқы баға (аудит) қызметтерінде;
- б) тиісті нормативтік құжаттарды әзірлеушілер пайдалана алады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта келесі нормативті құжаттарға сілтемелер қолданылады:

2.1 Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы [1];

2.2 «Білім беру қызметін лицензиялау ережесі» [2];

2.3 «Жоғары кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы ұйымдар қызметінің типтік ережелері [3]»;

2.4 МЖМБС 5.04.019-2008 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Жоғары білім. Бакалавриат. Негізгі ережелер» [4];

2.5 «Білім беру ұйымдарының үлгісі бойынша білім алушыларды көшіру және қайта қабылдаудың ережелері» [5];

2.6 «Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттаудан жүргізу ережелері» [6];

2.7 «Кредиттік оқу технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережесі» [7].

Ресми басылым

3 Анықтамалар

Осы стандартта Қазақстан Республикасының “Білім туралы”, (2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІІ ҚРЗ), “Техникалық реттеу туралы” (2004 жылғы 9 қарашадағы № 603-ІІ ҚРЗ) Заңдарына ҚР МЖМБС 5.04.019-2008 сәйкес терминдер және анықтамалар қолданылады.

4 Жалпы ережелер

4.1 Осы стандарттың мақсаты оқушылардың жоғары оқу орындарындағы кәсіби практикасын ұйымдастырылуын регламенттеу мазмұның анықтау болып табылады.

4.2 Жоғары оқу орындарында кәсіби практика оқыту процесінде алынған, практикалық дағдысының қалыптасуын, теориялық білімді бекітуге, сонымен қатар озық тәжірибені игеруге бағытталған.

4.3 Оқыту процесінде кәсіби практиканың әр түрі мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес ұйымдастырылады:

оқу - таныстыру; оқу; тілдік; педагогикалық; өндірістік; диплом алды және т.б.

4.4 Білім алушының жолдамасы практиканың барлық түріне, практиканың өту мерзіміне, практиканың жетекшісі және практиканың өту базалары жоғары оқу орнының басшысының бұйрығымен ресімделеді.

4.5 Практикалардың жетекшілері ретінде профессорлар, доценттер, тәжірибелі оқытушылар, мамандықтың жақсы спецификасын білетін және практика базасының қызметін білетін тағайындалады.

4.6 Практика жетекшісі практика алдында білім алушыларды қажетті дайындыққа ұйымдастырады, практика бағдарламасына сәйкес консультациялар өткізеді, практиканың өтілу барысына бақылау жүргізеді, практика бойынша білім алушылардан есеп қабылдайды, кафедраға жазбаша түрінде пікір тапсырады, практика жөнінде есепті қабылдау жүргізеді.

4.7 Білім алушы практика барысында міндетті:

4.7.1 жоғары оқу орнымен тағайындалынған нысаны бойынша, практика бағдарламасын толық орындауға, практика күнделігін жүргізуге;

4.7.2 практика базасына сәйкес ішкі тәртіпке бағынуға;

4.7.3 еңбекті қорғау, техникалық қауіпсіздікті және өндірістік санитария ережелерін оқып, қатаң түрде сақтауға;

4.7.4 кафедра тапсырмаларына сәйкес оперативтік қызметіне қатысуға;

4.7.5 практика жетекшісіне, практика базасы жетекшісінің барлық практика тапсырмаларының орындалынған туралы, қолы қойылған, тағайындалынған нысаны бойынша жазбаша түрде есеп, күнделік тапсыруға.

5 Тілдік, оқу-таныстыру және оқу практикасының базасы мен бағдарламасы

5.1 2-3 курстарда оқу, оқу - таныстыру практикасы ұйымдастырылады.

5.2 Оқу, оқу - таныстыру практикаларының бағдарламасы жалпы немесе шығарылатын кафедрамен әзірленеді.

5.3 Оқу, оқу - таныстыру практикасының мақсаты – білім алушыларды жоғары оқу орынының қызметінің бағыттарымен таныстыру, жоғары оқу орынының іске асырылған білім беру бағдарламаларымен, оқылған мамандығымен, болашақ кәсіби қызметінің мақсатымен және функция түрлерімен таныстыру.

5.4 Оқу және оқу - таныстыру практикасының базасы оқу мекемелері, оқу шеберханалары, зертханалар, полигондар, шаруашылық тәжірибелер, клиникалар, тағы басқа жоғары оқу орындарының оқу- қосымша бөлімшелері, сонымен қатар болашақ кәсіби қызметіне сәйкес ұйымдары болып табылады.

5.5 Егер оқу және оқу – таныстыру практикасы тиісті ұйымдардан тыс өтілсе онда шарт жасалуы тиіс.

5.6 Оқу және оқу – таныстыру практикасының өтілу мерзімі, 2-3 апта құрайды.

5.7 Оқу және оқу – таныстыру практикасының қорытындысы бойынша оқушылар кафедраға есеп тапсырады, оны практиканың ғылыми жетекшісі тексеріп, және кафедра меңгерушісінің бұйрығымен құрылған комиссияның алдында қорғайды.

Есепті қорғау қорытындысы дифференциалдық сынақпен сандық балды– рейтингтік әріптік баға жүйесімен бағаланады.

5.8 Мамандықтар бойынша оқушыларға шетел тілдері егер міндетті болса (халықаралық мамандық профилі), тағы да тілдік практикадан өтеді.

5.9 Тілдік практикасының бағдарламасын шетел тілі кафедрасымен әзірленеді шығарылатын кафедрасының келісімі бойынша, мамандық дайындау профиліне сәйкес тағайындалады.

5.10 Тілдік практикасының мақсаты шетел тілі мамандығы бойынша кәсіби білімінің дәрежесін анықтау болып табылады.

5.11 Тілдік практиканы ғылыми жетекші консультантпен бірге жүргізеді. Мұндай жағдайда педагогикалық жүктеме ғылыми жетекшіге және консультантқа бөлінеді 70(80):30(20).

5.12 Тілдік практикасының қорытындысы бойынша, оқушылар сәйкес кафедраларына есеп тапсырады, ғылыми жетекшісі және консультантымен тексеріледі, кафедра меңгерушісінің жарлығымен құрылған комиссия алдында қорғалады. Есепті қорғау қорытындысы тағайындалған балдық– рейтингтік әріпті жүйе бағасы бойынша дифференциалды сынақпен бағаланады.

6 Педагогикалық практикасының базасы мен бағдарламасы

6.1 Педагогикалық мамандықтар бойынша оқытындар педагогикалық практика өтілуге тиіс арнайы пәндер жиынтығы аяқталған соң немесе жалпы теоретикалық оқу курсынан соң үздіксіз педагогика практикадан өтеді.

6.2 Кешкі және сырттай оқу нысандарында оқушылар мамандық бойынша жұмыс істесе (жалпы орта білім беру мектептерінде, колледждерде) онда олар педагогикалық практикадан босатылады. Бұл жағдайда оқушылар жоғары оқу орнына жұмыс орнынан оның кәсіби қызметін көрсеткен анықтама және мінездеме тапсырады.

6.3 Педагогикалық практиканың мақсаты жалпығылыми, мәдениеттілік, психологиялық педагогикалық, әдістемелік және арнайы пәндер бойынша білімдерін тереңдету және сонымен қатар теоретикалық білім негізінде педагогикалық, дағды мен құзіреттілігін қалыптастыру болып табылады.

6.4 Педагогикалық практика жалпығылыми, дидактикалық, әдістемелік, пәндік және психолого-педагогикалық даярлықтардың бірігуіне бағытталған.

6.5 Педагогикалық практиканың бағдарламасы оны шығаратын немесе арнайы мамандарлыған кафедралармен әзірленеді және бекітіледі.

6.6 Педагогикалық практиканың бағдарламасы оқушылардың кәсіптік-маңызды дағдыларына және негізгі құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталуы керек:

- жоспарлау, болжалдау, оқыту мен тәрбиелеу процестерінің негізгі компоненттерін талдау;
 - оқыту құралдарының дидактикалық мақсаты мен қызметі және қолданатын әдісіне сәйкес дәрежесін анықтау;
 - әдістемелерді ұйымдастыру мен әр түрлі формаларын қолдану және оқу;
 - танымдық, еңбектік, қоғамдық, табиғатты қорғау, деңсаулық сақтау, ойындық және басқа да оқушылар іс-әрекетінің түрлері;
 - оқушыларға оқу кезінде және тәрбие жұмысы барысында оның жеке дамуын іске асыру;
 - педагогикалық процесс жағдайына педагогикалық диагностика өткізу.
- Оқушылардың іс-әрекет қорытындысы педагогтердің және өздерінің жасаған қызметтері бойынша бағаланады.

6.7 Педагогикалық практикасының базасы, жалпы орта білім беру, бастауыш кәсіптік, орта кәсіптік білім беру ұйымдары болып табылады.

6.8 Жоғары оқу орындары практика базаларымен өндірістік практикасының мекемелерінің типтік шартының түріне сәйкес білім беру саласындағы уәкілетті органымен бекітілген шарт құру керек.

Практикалық базалармен шартқа оқу жылының басталуына 2 ай бұрын отыруы тиіс.

6.9 Педагогикалық практиканың ұзақтығы және оның мөлшері мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары арқылы тиісті мамандықтар бойынша белгіленеді. МЖМБС 5.04.019-2008 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Жоғары білім беру.

Негізгі ережелері». сәйкес кәсіптік практиканың ұзақтығы кредиттік оқу технологиясы негізінде барлық мамандықтарға еңбек көлемімен есептегенде 6 кредиттен кем болмауы тиіс.

6.10 Педагогикалық практиканың қорытындысы бойынша, оқушылар сәйкес кафедраларына есеп тапсырады, ғылыми жетекшісі және консультантымен тексеріледі, кафедра меңгерушісінің жарлығымен құрылған комиссия алдында қорғалады. Есепті қорғау қорытындысы тағайындалған балдық рейтингтік әріпті жүйе бағасы бойынша дифференциалды сынақпен бағаланады.

7 Өндірістік практикасының базасы мен бағдарламасы

7.1 Арнайы пәндер циклының оқытуды аяқтағаннан кейін өндірістік практика немесе теориялық жалпы оқыту курсы ұйымдастырылады.

Бітіруші курстарында өндірістік практика теориялық оқыту толық аяқталғаннан кейін ұйымдастырылады.

7.2 Оқушылар кешкі және сыртқы оқыту нысанынан мамандық бойынша жұмыс істесе, өндірістік практикадан босатылады.

Бұл жағдайда оқушылар жоғары оқу орнына жұмыс орнынан кәсіптік қызметі көрсетілген бейнеленген анықтама және мінездеме тапсыруы керек.

7.3 Өндірістік практиканың бағдарламасы шығарылатын кафедрамен әзірленеді және бекітіледі.

7.4 Өндірістік практиканың мақсаты түйінді құзіреттілігін бекіту, оқыту мамандығы бойынша практикалық дағды мен кәсіптік тәжірибе қалыптастыру болып табылады.

7.5 Өндірістік практиканың базасын белгілеу оқытылатын мамандықтың профиліне байланысты (немесе салалас мекемелерде).

7.6 Жоғары оқу орындары білім беру саласындағы уәкілетті органы бекіткен өндірістік практика мекемелерімен типтік шарт негізінде, практиканы өткізу базасы болып табылатын мекемелерімен шарт жасауы керек. Шартты Бірлескен университет және Оқу ғылыми-өндірістік орталығының (қажет болған жағдайда) модельді аясында жасауы мүмкін.

Практика базаларымен оқу жылы басталғанға дейін 1 ай бұрын шарт жасауы керек.

7.7 Өндірістік практиканың ұзақтығы және оның мөлшері мамандықтар бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес белгіленеді.

7.8 Өндірістік практиканың қорытындысы бойынша, білім алушылар сәйкес кафедраларына есеп тапсырады, ғылыми жетекшісі және консультантымен тексеріледі, кафедра меңгерушісінің жарлығымен құрылған комиссия алдында қорғалады. Есепті қорғау қорытындысы тағайындалған балдық–рейтингтік әріпті жүйе бағасы бойынша дифференциалды сынақпен бағаланады.

8 Диплом алды практикасы

8.1 Диплом жұмысын (жоба) жазу және қорғау үшін білімдік – кәсіптік бағдарламада диплом алды практикасы қарастырылады.

8.2 Диплом алды практикасының мазмұны диплом жұмысының (жоба) тақырыбымен анықталады.

8.3 Жеке мамандықтар бойынша диплом алды практикасының мақсаты, талабы, мазмұны мен өтетін уақыты өндірістік практикамен сәйкес келуі мүмкін.

8.4 Диплом алды практикасының ғылыми жетекшісі, негізінен диплом жұмысының (жоба) ғылыми жетекшісі болып табылады.

8.5 Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес диплом жұмысын (жоба) жазуға, диплом алды практикасының ұзақтығы және оның мөлшері академиялық сағат немесе берілген кредитпен анықталады.

8.6 Диплом алды практикасының аралығында оқушылар практикалық базасына тиісті кәсіптік қызметі туралы нақты мағлұмат жиынын, диплом жұмысы (жоба) тақырыбы бойынша практикалық мағлұматтарды іске асырады. Практиканың қорытындысы диплом жұмысы (жоба) жазуда қолданылады және тиісті нұсқамен даярланады.

8.7 Диплом алды практикасының қорытындысы диплом жұмысын (жоба) алдын ала қорғауда жүзеге асырылады, оның тәртібін жоғары оқу орны анықтайды.

8.8 Диплом алды практикасының қорытындысы бойынша білім алушылар сәйкес кафедраларына есеп тапсырады, практика жетекшісімен тексеріледі және кафедра меңгерушісінің жарлығымен құрылған комиссия алдында қорғалады. Есепті қорғау қорытындысы тағайындалған балдық-рейтингтік әріпті жүйе бағасы бойынша дифференциалды сынақпен бағаланады.

9 Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына өзгерістер және толықтырулар енгізу тәртібі

9.1 Толықтыру мен өзгерту оны әрі қарай жетілдіру және МЖМБС-ның негізгі ережелеріне сәйкес келтіру мақсатында қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына енгізіледі.

9.2 МЖМБС-ға толықтырулар мен өзгерістер енгізуді жүзеге асырады;

- білім беру мекемелері

- білім беру саласындағы уәкілетті орган;

- білім беру жөніндегі Техникалық комитеті 47 ТК.

9.3 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістерге білім беру ұйымдарының немесе 47 ТК-нің ынтагерлік білдірген жағдайда, ұсыныстар мен ескертулер ҚР Білім және ғылым министрлігіне жіберіледі.

9.4 Білім және ғылым министрлігі бастамашылардан түскен ұсыныстар мен ескертулерді олардың дәйектілігі мен орындылығын зерделеуді 47 ТК-ге тапсырады.

9.5 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына ұсынылған толықтырулар мен өзгерістерге 47 ТК сараптама жүргізеді және оларды мақұлдағаннан кейін шешім қабылдау үшін ҚР Білім және ғылым министрлігіне жібереді.

9.6 ҚР Білім және ғылым министрлігінің бұйрығымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістер қосымша – кітапша түрінде қолданыстағы стандарттарға сай немесе өзгертілген стандарттың жаңа басылымы түрінде басылып шығады.

А қосымшасы
(анықтамалық)

Библиография

[1] «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдегі № 319-ІІІ Заңы;

[2] Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2007 жылғы 02.06. № 452 қаулысымен бекітілген (ҚР Үкіметінің 2001жылғы 28.02.№ 297; 2001 жылғы 28.12. № 1747; 2002 жылғы 02.08.№ 861; 2004 жылғы 07.12. № 1281 қаулыларына сәйкес өзгерістер енгізілген) «Білім беру қызметін лицензиялау ережесі»;

[3] Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005жылғы 2 наурыздағы № 195 қаулысымен бекітілген «Жоғары кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы ұйымдар қызметінің типтік ережелері»;

[4] МЖМБС 5.04.019-2008 «Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты. Жоғары білім. Бакалавриат. Негізгі ережелер», Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 23 қаңтардағы № 26 бұйрығымен бекітілген;

[5] Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 9 желтоқсандағы № 638 бұйрығымен бекітілген «Білім беру ұйымдарының үлгісі бойынша білім алушыларды көшіру және қайта қабылдаудың ережелері»;

[6] Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген «Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттаудан жүргізу ережелері»;

[7] Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2007 жылдағы 22 қарашадағы № 566 бұйрығымен бекітілген «Кредиттік оқу технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру ережесі».

ӘОЖ 378.1:006.354(574)

СХЖ 03.180

Т 50

Түйінді сөздер: оқу практикасы, оқу-таныстыру практикасы, педагогикалық практикасы, өндірістік практикасы, диплом алды практикасы.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

ГОСО РК 5.03.005 -2009

Издание официальное

Министерства образования и науки Республики Казахстан

Алматы

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Департаментом высшего и послевузовского образования Министерства образования и науки Республики Казахстан

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 31 июля 2009 г. № 365

3 ВВЕДЕН ВЗАМЕН ГОСО РК 5.03.005-2006 «Система образования Республики Казахстан. Профессиональная практика. Основные положения», утвержденным приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 25 августа 2006 года № 461.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан "Об образовании" от 27.07.2007г. №319-III и постановления Правительства Республики Казахстан "О порядке разработки, утверждения и сроков действия государственных общеобязательных стандартов образования" от 02.09.1999г. №1290 (с изменениями и дополнениями, утвержденными постановлением Правительства Республики Казахстан от 18.02.2003г. №170)

5 СОГЛАСОВАН с Комитетом по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли от 15.01.2008г. № 9.1-24/1

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично тиражирован и распространен без разрешения Министерства образования и науки Республики Казахстан

Содержание

1	Область применения	1
2	Нормативные ссылки	1
3	Определения	2
4	Общие положения	2
5	Программы и базы учебной, учебно-ознакомительной и языковой практики	3
6	Программы и базы педагогической практики	4
7	Программы и базы производственной практики	5
8	Преддипломная практика	6
9	Порядок внесения изменений и дополнений в государственный общеобязательный стандарт образования	7
10	Приложение А (справочное)	8

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА

ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Дата введения 2009.09.01

1 Область применения

Настоящий стандарт описывает содержание профессиональной практики с учетом требований Закона Республики Казахстан «Об образовании».

Положения настоящего стандарта применяются организациями высшего образования РК, независимо от их формы собственности, организационно-правовой формы и ведомственной подчиненности при организации профессиональной практики обучающихся.

Настоящий стандарт применяется при проведении государственной аттестации высшего учебного заведения, процедуры аккредитации.

Настоящий стандарт может также использоваться:

- а) для внутренней и внешней оценки (аудита) деятельности высших учебных заведений;
- б) разработчиками соответствующей нормативной документации.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте используются ссылки на следующие нормативные документы:

- 2.1 Закон Республики Казахстан «Об образовании» [1];
- 2.2 «Правила лицензирования и квалификационные требования, предъявляемые к образовательной деятельности» [2];
- 2.3 «Типовые правила деятельности организаций, реализующих образовательные программы высшего профессионального образования» [3];
- 2.4 ГОСО РК 5.04.019-2008 «Государственный общеобязательный стандарт образования Республики Казахстан. Высшее Образование. Бакалавриат. Основные положения» [4];

Издание официальное

2.5 «Правила перевода и восстановления обучающихся по типам организаций образования» [5];

2.6 «Правила проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся» [6];

2.7 «Правила организации учебного процесса по кредитной технологии обучения» [6];

3 Определения

В настоящем стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» (от 27 июля 2007г. № 319-III ЗРК), ГОСО РК 5.04.019-2008.

4 Общие положения

4.1 Целью данного стандарта является регламентация организации профессиональной практики обучающихся высших учебных заведений.

4.2 Профессиональная практика направлена на закрепление теоретических знаний, полученных в процессе обучения в высшем учебном заведении, приобретение практических навыков и компетенции, а также освоение передового опыта.

4.3 В процессе обучения обучающиеся в соответствии с государственными общеобязательными стандартами образования проходят различные виды профессиональных практик: учебно-ознакомительная, учебная, языковая, педагогическая, производственная, преддипломная и другие.

4.4 Направление обучающихся на все виды практик оформляется приказом руководителя высшего учебного заведения с указанием сроков прохождения практики, базы практики и руководителя практики.

4.5 В качестве руководителей практики назначаются профессоры, доценты, опытные преподаватели, хорошо знающие специфику профессии и деятельность баз практики.

4.6 Руководитель практики до начала практики организует необходимую подготовку обучающихся к практике, проводит консультации в соответствии с программой практики, осуществляет контроль за ходом прохождения практики, производит проверку отчетов обучающихся по практике, представляет на кафедру письменный отзыв о прохождении практики, проводит прием защиты отчетов по практике.

4.7 Обучающийся при прохождении практики должен:

4.7.1 полностью выполнить программу практики, вести дневник практики по установленной высшим учебным заведением форме;

4.7.2 подчиняться правилам внутреннего распорядка, действующим на соответствующей базе практики;

4.7.3 изучить и строго соблюдать правила охраны труда, техники безопасности и производственной санитарии;

4.7.4 участвовать в оперативной работе по заданию соответствующих кафедр;

4.7.5 представить руководителю практики по установленной форме письменный отчет, дневник, подписанный руководителем базы практики о выполнении всех заданий.

5 Программы и базы учебной, учебно-ознакомительной и языковой практики

5.1 Учебная, учебно-ознакомительная практика организуется на 2-3 курсах.

5.2 Программы учебной и учебно-ознакомительной практики разрабатываются общей или выпускающей кафедрой.

5.3 Целью учебной и учебно-ознакомительной практики является знакомство обучающегося с направлениями деятельности высшего учебного заведения, образовательными программами, реализуемыми высшими учебным заведением, обучаемой специальностью, видами функциями и задачами будущей профессиональной деятельности.

5.4 Базами учебной и учебно-ознакомительной практик являются учебное заведение, учебные мастерские, лаборатории, полигоны, опытные хозяйства, клиники, другие учебно-вспомогательные подразделения вуза, а также организации соответствующие будущей профессиональной деятельности.

5.5 В случае проведения учебной и учебно-ознакомительной практики в сторонних организациях необходимо наличие соответствующих договоров.

5.6 Продолжительность учебной и учебно-ознакомительной практики составляет, как правило, 2-3 недели.

5.7 По итогам учебной и учебно-ознакомительной практики, обучающиеся представляют на соответствующую кафедру отчет, который проверяется руководителем практики и защищается перед комиссией, созданной распоряжением заведующего кафедрой. Результаты защиты отчета оцениваются дифференцированным зачетом по установленной балльно-рейтинговой буквенной системе оценок.

5.8 Обучающиеся по специальностям, где знание иностранного языка является обязательным (специальности международного профиля), проходят также языковую практику.

5.9 Программа языковой практики разрабатывается кафедрой иностранного языка по согласованию с выпускающей кафедрой, осуществляющей подготовку специалистов соответствующего профиля.

5.10 Целью языковой практики является выявление степени знаний профессионального иностранного языка по специальности.

5.11 Руководство языковой практикой осуществляется совместно с консультантом. В данном случае педагогическая нагрузка распределяется между руководителем и консультантом в соотношении 70(80):30(20).

5.12 По итогам языковой практики, обучающиеся представляют на соответствующую кафедру отчет, который проверяется руководителем и консультантом и защищается перед комиссией, созданной распоряжением заведующего кафедрой. Результаты защиты отчета оцениваются дифференцированным зачетом по установленной балльно-рейтинговой буквенной системе оценок.

6 Программы и базы педагогической практики

6.1 Обучающиеся педагогических специальностей проходят непрерывную педагогическую практику, которая организуется после завершения изучения цикла специальных дисциплин, по которым предусмотрена педагогическая практика, или теоретического курса обучения в целом.

6.2 Обучающиеся вечерней и заочной форм обучения при условии их работы по специальности (в общеобразовательных школах, колледжах) освобождаются от прохождения педагогической практики. В данном случае обучающиеся представляют в высшее учебное заведение справку с места работы и характеристику, отражающую их профессиональную деятельность.

6.3 Целью педагогической практики является закрепление и углубление знаний по общенаучным, культурологическим, психолого-педагогическим, методическим и специальным дисциплинам, а также формирование на основе теоретических знаний педагогических умений, навыков и компетенций.

6.4 Педагогическая практика направлена на соединение общенаучной, дидактической, методической, предметной и психолого-педагогической подготовки.

6.5 Программы педагогической практики разрабатываются и утверждаются выпускающей или специализированной кафедрой.

6.6 Программа педагогической практики должна быть направлена на выработку у обучающихся профессионально значимых умений и формирование ключевых компетенций:

- планирование, прогнозирование, анализ основных компонентов процесса обучения и воспитания;
- выявление степени соответствия применяемых методов и средств обучения дидактическим целям и задачам;
- использование разнообразных форм и методов организации и реализации учебно-познавательной, трудовой, общественной, природоохранной, оздоровительной, игровой и других видов деятельности учащихся;
- осуществление индивидуального подхода к учащимся в ходе учебной и воспитательной работы с учетом особенностей их развития;
- проведение педагогической диагностики состояния педагогического процесса;
- оценивание результатов деятельности учащихся, педагогов и своей собственной деятельности.

6.7 Базами педагогической практики являются организации образования, дающие среднее общее образование, начальное профессиональное, среднее профессиональное образование.

6.8 Высшее учебное заведение должно заключать соответствующие договора с базами практики, в соответствии с формой типового договора по организации профессиональной практики, утвержденной уполномоченным органом в области образования.

Договора с базами практики должны быть заключены за два месяца до начала учебного года.

6.9 Продолжительность педагогической практики и их количество определяются государственными общеобязательными стандартами по соответствующей специальности. Продолжительность профессиональной практики согласно ГОСО РК 5.04.019-2008 «Высшее образование. Основные положения» на основе кредитной технологии обучения с учетом трудоемкости для всех специальностей должна быть не менее 6 кредитов.

6.10 По итогам педагогической практики, обучающиеся представляют на соответствующую кафедру отчет, который проверяется руководителем практики и защищается перед комиссией, созданной распоряжением заведующего кафедрой. Результаты защиты отчета оцениваются дифференцированным зачетом по установленной балльно-рейтинговой буквенной системе оценок.

7 Программы и базы производственной практики

7.1 Производственная практика организуется после завершения изучения цикла специальных дисциплин, по которым предусмотрена производственная практика, или теоретического обучения в целом.

Производственная практика на выпускном курсе организуется после полного завершения теоретического обучения.

7.2 Обучающиеся вечерней и заочной форм обучения при условии их работы по специальности освобождаются от производственной практики. В данном случае обучающиеся представляют в высшее учебное заведение справку с места работы и характеристику, отражающую их профессиональную деятельность.

7.3 Программа производственной практики разрабатывается и утверждается выпускающей кафедрой.

7.4 Целью производственной практики является, закрепление ключевых компетенций, приобретение практических навыков и опыта профессиональной деятельности по обучаемой специальности.

7.5 Базами производственной практики являются организации соответствующие профилю обучаемой специальности (или родственные организации).

7.6 Высшее учебное заведение должно заключать соответствующие договора с базами практики, в соответствии с формой типового договора по организации профессиональной практики, утвержденной уполномоченным

органом в области образования. Договоры могут заключаться в рамках модели Корпоративный Университет и Учебный научно-производственный центр (по необходимости).

Договора с базами практики должны быть заключены не позднее, чем за 1 месяцев до начала учебного года.

7.7 Продолжительность и количество производственных практик определяются государственными общеобязательными стандартами по соответствующей специальности.

7.8 По итогам производственной практики, обучающиеся представляют на соответствующую кафедру отчет, который проверяется руководителем практики и защищается перед комиссией, созданной распоряжением заведующего кафедрой. Результаты защиты отчета оцениваются дифференцированным зачетом по установленной балльно-рейтинговой буквенной системе оценок.

8 Преддипломная практика

8.1 Для подготовки и написания дипломной работы (проекта) образовательно-профессиональной программой предусматривается преддипломная практика.

8.2 Содержание преддипломной практики определяется темой дипломного проекта (работы).

8.3 По отдельным специальностям преддипломная практика как по цели, задачам, содержанию, так и по времени проведения может совпадать с производственной практикой.

8.4 Научное руководство преддипломной практикой осуществляет, как правило, научный руководитель дипломной работы (проекта).

8.5 Продолжительность преддипломной практики определяется количеством академических часов или кредитов, отведенных на написание дипломной работы (проекта) в соответствии с государственными общеобязательными стандартами образования.

8.6 В период преддипломной практики обучающийся осуществляет сбор фактического материала по профессиональной деятельности соответствующей базы практики, практического материала по теме дипломной работы (проекта). Результаты практики используются для написания дипломного проекта (работы) и оформляются соответствующим образом.

8.7 Итоги преддипломной практики подводятся на предварительной защите дипломного проекта (работы), порядок организации которой определяется высшим учебным заведением самостоятельно.

8.8 По итогам преддипломной практики, обучающиеся представляют на соответствующую кафедру отчет, который проверяется руководителем практики и защищается перед комиссией, созданной распоряжением заведующего кафедрой. Результаты защиты отчета оцениваются

дифференцированным зачетом по установленной балльно-рейтинговой буквенной системе оценок.

9 Порядок внесения изменений и дополнений в государственный общеобязательный стандарт образования

9.1 Изменения и дополнения вносятся в действующий государственный общеобязательный стандарт образования в целях дальнейшего его совершенствования и приведения в соответствие с основными положениями ГОСО.

9.2 Внесение изменений и дополнений в ГОСО осуществляют:

- организации образования;
- уполномоченный орган в области образования;
- Технический комитет 47 по образованию (ТК 47).

9.3 В случае инициирования изменений и дополнений в действующие государственные общеобязательные стандарты образования организациями образования или ТК 47 предложения и замечания направляются ими в Министерство образования и науки Республики Казахстан.

9.4 Министерство образования и науки Республики Казахстан поручает ТК 47 изучить поступившие от инициаторов предложения и замечания на их обоснованность и целесообразность.

9.5 ТК 47 проводит экспертизу представленных изменений и дополнений в действующий государственный общеобязательный стандарт образования и после их одобрения направляет в Министерство образования и науки Республики Казахстан для принятия решения.

9.6 Утвержденные приказом Министра образования и науки Республики Казахстан изменения и дополнения в государственный общеобязательный стандарт образования издаются в новой редакции с изменениями или в виде брошюры – вкладыша к действующему стандарту.

Приложение А
(справочное)
Библиография

[1] Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 г. № 319-III ЗРК;

[2] Правила лицензирования и квалификационные требования, предъявляемые к образовательной деятельности, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 2 июня 2007 года № 452 (с изменениями и дополнениями, внесенными в соответствии с постановлениями Правительства РК от 28.05.2008 № 506).

[3] Типовые правила деятельности организаций, реализующих образовательные программы высшего профессионального образования, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 2 марта 2005 г. № 195.

[4] ГОСО РК 5.04.019-2008 «Государственный общеобязательный стандарт образования Республики Казахстан. Высшее Образование. Бакалавриат. Основные положения», утвержденный приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 23 января 2008 г. № 26.

[5] Правила перевода и восстановления обучающихся по типам организаций образования, утвержденные приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 9 декабря 2008 г. № 638.

[6] Правила проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся, утвержденные приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 г. № 125.

[7] Правила организации учебного процесса по кредитной технологии обучения, утвержденные приказом Министерства образования и науки Республики Казахстан от 22 ноября 2007 г. № 566.

УДК 378.1:006.354(574)

МКС 03.180

Т 50

Ключевые слова: учебная практика, учебно-ознакомительная практика, педагогическая практика, производственная практика, преддипломная практика.
